

In This World

Bronnenblad

Regie: Michael Winterbottom
Jaar: 2002
Duur: 89 minuten

In This World

Bronnenblad

Regie: Michael Winterbottom

Jaar: 2002

Duur: 89 minuten

Inhoud

1. De recente geschiedenis van Afghanistan	03
2. Vluchtelingen, asielzoekers en AMA's	05
3. Ongedocumenteerde migranten	06
4. Cinematografische aspecten: objectiviteit en subjectiviteit	07
5. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens	08
Amnesty International & Movies that Matter	09
Colofon	10

1. De recente geschiedenis van Afghanistan

Door de centrale ligging van Afghanistan is het land al sinds de negentiende eeuw verwikkeld in een strijd met de grote mogendheden. De Britten, de Russen en de Perzen (tegenwoordig: Iran) wilden Afghanistan onderdeel maken van hun eigen imperium. Afghanistan was daardoor telkens weer het strijdtoneel van gewapend conflict.

In 1979 trokken de Russen Afghanistan binnen en installeerden een communistische regering. De communistische regering in Afghanistan werd bestreden door islamitische rebellen (*mujahedeen*). Deze rebellen wilden de communistische regering vervangen door een islamitische regering. Zij kregen voor hun gewapende strijd steun van de Verenigde Staten, die wapens en geld leverden aan de mujahedeen. Uiteindelijk trok de Sovjetunie zich in 1989 terug uit Afghanistan, maar zowel de Sovjetunie als de Verenigde Staten bleven de vechtende partijen – de communisten en de islamieten – op afstand steunen. Pas in 1991 spraken beide grootmachten af om alle militaire steun aan Afghanistan op te zeggen. Hierop veroverden islamitische rebellen Kabul en dwongen de communisten om zich terug te trekken. De mujahedeen kregen echter het land niet onder controle en op verschillende plekken in Afghanistan namen lokale krijgsheren de macht in handen. Temidden van deze chaos en toenemende criminaliteit en geweld kwam een groep van 'religieuze studenten' op. Deze Taliban, zoals ze zichzelf noemen, wisten in 1996 de macht te grijpen. Op het moment dat de Taliban aan de macht kwamen, was Afghanistan al zeventien jaar oorlogsgebied. Er zaten twee miljoen Afghanen in

vluchtelingenkampen, er heerste overal armoede, het land was verwoest en er lagen tien miljoen landmijnen verspreid. De strenge wetten van de Taliban maakten het leven van de Afghanen er niet gemakkelijker op. Vrouwen mochten niet meer werken of naar school gaan en moesten een boerka dragen. Mannen moesten hun baard laten staan en televisie en muziek werden verboden. Deze nieuwe wetten handhaafden ze door strenge controle en grondige straffen, marteling of doodstraf door overtreders.

Op 11 september 2001 vonden terroristische aanslagen plaats in de Verenigde Staten. Bijna drieduizend mensen kwamen bij deze aanslagen om het leven. De Amerikanen dachten dat de terroristische organisatie Al-Qaida achter de aanslagen zat. De leider van deze organisatie, Osama bin Laden, zou zich volgens de Amerikanen schuilhouden in Afghanistan. De Amerikanen vonden dat de Afghaanse regering (de Taliban) onvoldoende meewerkte aan het opsporen van Osama bin Laden in Afghanistan. De Verenigde Staten startten hierna hun 'war on terror' door Afghanistan binnen te vallen. Binnen een paar maanden waren de Taliban verdreven en installeerden de VS een nieuwe regering in Afghanistan onder leiding van president Hamid Karzai.

Helaas betekent dit niet dat alles nu goed gaat in Afghanistan. Er zijn veel verwoestingen aangericht door de strijdende partijen en de situatie heeft veel burgerslachtoffers geëist. Aanhangers van het voormalige Talibanregime blijven zich met geweld

1. De recente geschiedenis van Afghanistan

.....

verzetten tegen de aanwezigheid van Westerse troepen in Afghanistan en de corrupte regering van Hamid Karzai, die zij als een marionet van het Westen beschouwen. Meer dan zeven jaar nadat de Taliban werden verdreven door de Verenigde Staten en hun bondgenoten, zijn Afghanen nog steeds het slachtoffer van wijdverbreide mensenrechtenschendingen en schendingen van internationaal humanitair recht. Het gaat hier bijvoorbeeld om martelingen, plunderingen, executies en verkrachtingen. De afgelopen jaren zijn veel Afghanen het geweld ontvlucht. Veel van hen vluchtten naar het buitenland, en bouwden daar een nieuw leven op of kwamen terecht in vluchtelingenkampen, onder meer in Pakistan.

Ook Jamal en Enayat, de twee hoofdpersonen uit *In This World*, groeien op in vluchtelingenkampen in Pakistan. Om precies te zijn in Peshawar, aan de grens bij Afghanistan. Ze besluiten te vluchten naar Europa, in de hoop op een beter leven.

.....

2. Vluchtelingen, asielzoekers en AMA's

Als mensen van het ene land naar het andere land verhuizen noemt je dit migratie. Een van de mogelijke redenen om je in een ander land te vestigen, is dat het daar veiliger is. Je vraagt dan 'asiel' (bescherming) aan, in de hoop dat je toestemming krijgt in het land te blijven. Wanneer je asiel aanvraagt, ben je een asielzoeker. Deze term wordt in het dagelijks spraakgebruik vaak gelijk gesteld aan de term vluchteling. Een asielzoeker is echter niet hetzelfde als een vluchteling. Asielzoekers zijn degenen van wie nog niet is vastgesteld of ze vluchteling zijn. Een vluchteling is een asielzoeker van wie na onderzoek is vastgesteld dat hij 'terecht' om een verblijfsvergunning vraagt. Deze mensen kunnen niet worden teruggestuurd naar het land van herkomst. Dat is afgesproken in het Vluchtelingenverdrag, opgesteld door de Verenigde Naties in 1951. Hierin staat letterlijk:

'[G]een der Verdragsluitende Staten zal, op welke wijze dan ook, een vluchteling uitzetten of terugleiden naar de grenzen van een grondgebied waar zijn leven of vrijheid bedreigd zou worden op grond van ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging'.

Wanneer een persoon asiel aanvraagt in Nederland, moet diegene in een Asielzoekerscentrum (AZC) afwachten of hij of zij mag blijven. Deze beslissing hangt af van het vluchtverhaal dat de asielzoeker vertelt. Dit vluchtverhaal wordt beoordeeld door de Immigratie- en Naturalisatie Dienst (IND).

De IND werkt vanuit de overheid en geeft een strenge beoordeling van het vluchtverhaal van de asielzoeker. Een advocaat staat de asielzoeker bij in zijn proces. In een asielzoekerscentrum wonen mensen vaak bij elkaar in kleine ruimtes. Omdat asielzoekers niet mogen werken in Nederland zijn de dagen vaak lang en saai. Wanneer van een asielzoeker is vastgesteld dat hij of zij in Nederland mag blijven (hij/zij wordt dan dus vluchteling, en krijgt een verblijfsvergunning) wordt diegene door de overheid geholpen om te functioneren in de Nederlandse samenleving. Hierbij kun je denken aan het leren van de taal, het vinden van een huis en een baan.

Een aparte groep asielzoekers zijn de zogenaamde AMA's (alleenstaande minderjarige asielzoekers). In de jaren negentig kwamen steeds meer AMA's naar Europa. Doordat het aantal fors steeg is het AMA-beleid vanaf 2001 erg streng geworden. Hierdoor trad een daling op van 7800 ama's in 2000 tot enkele honderden in 2006. De vlucht van AMA's wordt bijna altijd via mensensmokkel geregeld. Een mensensmokkelaar is iemand die een persoon hulp biedt om illegaal de grens te overschrijden. AMA's krijgen in de regel een verblijfsvergunning tot hun achttiende jaar en worden vaak opgenomen in pleeggezinnen. Na hun achttiende wordt hun status opnieuw beoordeeld. Aan slechts heel weinig AMA's is de vluchtelingenstatus verleend, wat tot gevolg heeft dat vele AMA's terug moeten naar het land van herkomst.

3. Ongedocumenteerde migranten

Het kan gebeuren dat een asielzoeker na het onderzoek te horen krijgt dat hij of zij niet erkend wordt als vluchteling. De asielzoeker is dan uitgeprocedeerd en wordt het land uitgezet. Maar velen van hen willen dat niet en vluchten voordat de uitzettingsprocedure begint. Ze verdwijnen met onbekende bestemming en worden 'illegaal'. Dit betekent dat ze zonder rechtmatige status in een land verblijven en/of reizen. Omdat ze geen verblijfsvergunning en/of paspoort hebben spreken sommige mensen en organisaties (waaronder Amnesty International) van ongedocumenteerde migranten. Bij het woord illegaal denken veel mensen namelijk aan iets dat strafbaar is, terwijl illegaal verblijf in Nederland niet strafbaar is (april 2011).

Andere voorbeelden van ongedocumenteerde migranten zijn vreemdelingen die zich niet aanmelden voor een asielprocedure of verblijfsvergunning, arbeiders die illegaal in Nederland werken en slachtoffers van mensenhandel. Ze hebben geen verblijfsvergunning aangevraagd, er geen gekregen, of zijn die weer kwijtgeraakt. Ergens in Nederland leven ze verder, verborgen en zonder rechten. Er leven waarschijnlijk op deze manier 100.000 ongedocumenteerde migranten in Nederland.

4. Cinematografische aspecten: objectiviteit en subjectiviteit

.....

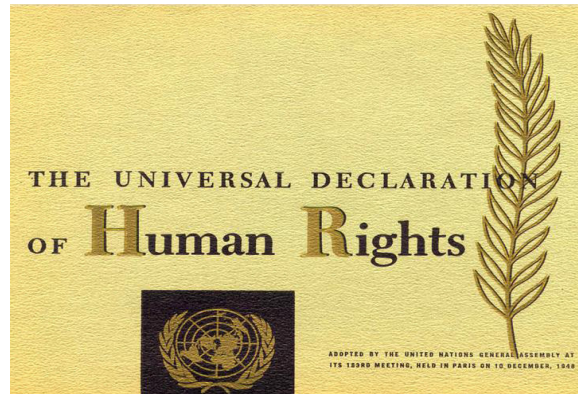
In een film kunnen zowel objectiviteit als subjectiviteit een rol spelen. Het begrip objectiviteit betekent dat iets gebaseerd is op feiten en niet op iemands mening. Het tegenovergestelde van objectiviteit is subjectiviteit. Hieronder volgt een voorbeeld van beide begrippen. Anna zegt: 'De meeste tomaten zijn rood'. Dit is een objectieve uitspraak, want het is een feit dat de meeste tomaten rood zijn. Wanneer Anna zegt: 'De meeste tomaten zijn vies' is dat een subjectieve uitspraak, want dat is haar eigen mening. Andere mensen kunnen hier namelijk verschillend over denken.

Documentairemakers proberen over het algemeen de werkelijkheid zo objectief mogelijk weer te geven. Ze willen vastleggen wat ze zien zonder de situatie te veranderen. Hierin verschillen zij van filmmakers die een fictief (verzonnen) verhaal, uitgewerkt in een script, laten zien. Toch kan een documentaire nooit helemaal objectief zijn. De makers moeten bijvoorbeeld kiezen welke beelden gebruikt worden voor de uiteindelijke documentaire, omdat er altijd te veel gefilmd is.

In This World lijkt een documentaire, maar het is een fictief verhaal dat gebaseerd is op feiten. Deze feiten zijn verkregen door veel gesprekken te voeren met mensen die een soortgelijke vluchtroute hebben doorlopen. Wat de film realistisch maakt is dat Jamal en Enayat geen acteurs zijn. Het zijn daadwerkelijk Afghaanse vluchtelingen, opgegroeid in een vluchtelingenkamp in Pakistan. Voor de film is geen script geschreven, de dialogen zijn geïmproviseerd en de mensen uit de film wonen en werken allemaal in de steden waarlangs Jamal en Enayat reizen. De reis is dan ook echt gemaakt en niet gefilmd in studio's. Er is niet gewerkt met decors, maar alles is op locatie gefilmd met kleine videocamera's. Er werden geen scènes overgedaan. Regisseur Michael Winterbottom maakte gebruik van landkaarten en feitelijk commentaar van een *voice-over*. De vraag is nu, is het werkelijkheid en dan ook waarheid? En wanneer is iets waar? De stelregel is dat een documentaire de realiteit vastlegt en een speelfilm verzonnen is. *In This World* is dus een mengvorm, een *docudrama*. Het is een speelfilm met kenmerken van een documentaire.

.....

5. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is een verklaring die is aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties om de basisrechten van de mens te omschrijven. De verklaring regelt de rechten van ieder mens. Hieronder staan 23 van de 30 artikelen. De volledige tekst is te lezen op www.amnesty.nl/uvrm.

1. Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.
2. De mensenrechten gelden voor iedereen, waar ook ter wereld.
3. Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.
4. Slavernij is verboden.
5. Martelen is verboden.
6. Je hebt het recht om erkend te worden voor de wet.
7. De wet is voor iedereen gelijk en moet iedereen gelijke bescherming bieden.
8. Als je onrecht wordt aangedaan, heb je recht op bescherming.
9. Je mag niet zomaar worden opgesloten, of het land uitgezet.
10. Als je terecht moet staan, heb je recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke rechter.
11. Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen.

12. Je mag je vrij verplaatsen in je eigen land. Je mag ieder land (ook je eigen) verlaten.
13. Je mag vluchten naar een ander land, als je mensenrechten worden bedreigd.
14. Je hebt recht op een nationaliteit.
15. Je mag trouwen met wie je wilt en een gezin stichten.
16. Je hebt recht op bezit, dat mag niemand zomaar van je afnemen.
17. Je mag je eigen godsdienst kiezen en daarnaar leven.
18. Je hebt het recht om uit te komen voor je eigen mening en informatie en denkbeelden te ontvangen om een mening op te baseren.
19. Je hebt recht op de economische, culturele en sociale voorzieningen in je land.
20. Je hebt recht op rust en vrije tijd.
21. Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven en gezondheidszorg te kunnen betalen. Als je niet voor jezelf kunt zorgen, moet de overheid dat doen.
22. Je hebt recht op onderwijs.
23. Je hebt het recht om te genieten van kunst en cultuur.

Amnesty International

Movies that Matter

Amnesty International is een internationale organisatie die zich inzet voor de rechten van de mens. Over de hele wereld heeft Amnesty meer dan 2,2 miljoen leden en aanhangers. Het hoofdkantoor staat in Londen. Daar worden gegevens van over de hele wereld verzameld en bereiden de medewerkers de internationale acties van Amnesty voor. In bijna honderd landen zijn er afdelingen van Amnesty International, ook in Nederland.

Amnesty International is onafhankelijk. Acties en onderzoek worden betaald door leden en mensen die geld geven. Amnesty wil geen subsidie van de overheid, want als je geld krijgt van de overheid is het minder makkelijk om die overheid te bekritisieren als dat nodig mocht zijn.

Amnesty International is onpartijdig. Dat wil zeggen dat het voor Amnesty niet uitmaakt in welk land de mensenrechten geschonden worden. Mensenrechten gelden voor iedereen. Als die rechten geschonden worden, door welke regering dan ook, dan voert Amnesty daar actie tegen. Het zou tenslotte erg ongeloofwaardig zijn wanneer je van het ene land wel wat zegt en in het andere geval doet of je neus bloedt.

Movies that Matter is een internationaal expertisecentrum op het gebied van film en mensenrechten. Het organiseert het jaarlijkse Amnesty International Film Festival en een maandelijks film- en debatprogramma in tien Nederlandse filmtheaters en speciale internationale vertoningen.

Movies that Matter is er ook voor scholen! Wij helpen films uit te zoeken wanneer u specifieke onderwerpen op school wilt behandelen, geven filmadvies voor verschillende niveaus en leeftijden, en helpen u de vertoning mogelijk te maken.

Movies that Matter @ school richt zich in eerste instantie op (alle niveaus van) het voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs zijn enkele titels beschikbaar.

Colofon

Redactie

Marieke Kitzen, Boudewijn Korsmit,
Claartje Opdam, Adriënne Schillemans.

Eindredactie

Marcus Eshuis

Vormgeving

SAZZA

DTP

Angela Bolt, Duurzaam Design

Movies that Matter Educatie

Margreet Cornelius (medewerker productie),
Sabrine Pouwels (medewerker didactiek),
Mirjam van Campen (projectcoördinator).

Movies that Matter

Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam
www.moviesthatmatter.nl
tel. (020) 77 33 624
educatie@moviesthatmatter.nl

Alleen te gebruiken voor educatieve doeleinden.

Stichting Movies that Matter wordt ondersteund
door Amnesty International, V-fonds,
CultuurParticipatie, Democratie en Media, SNS
Reaal en VSB-fonds.

